

Wszystkie fot.: Graw

Toromierz TEP Laserowy Pomiar Głównki Szyny

MotoTEC - Mała drezyna pomiarowa

GRAW – POMIAROWE INNOWACJE DLA KOLEI

Jak na przestrzeni ostatnich lat zmieniły się techniki produkcji urządzeń pomiarowych dla kolei i tramwajów? Na ile krajowy potentat w produkcji takich urządzeń – gliwicki Graw – jest obecny na rynkach zagranicznych, jakimi nowoczesnymi produktami chce zainteresować klientów i jakie są perspektywy rozwoju dla spółki? Rozmawiamy o tym z Juliuszem Grabczykiem, prezesem Grawu.

Michał Szymajda, „Rynek Kolejowy”: Jesteście obecni na rynku produkcji urządzeń pomiarowych dla kolejnictwa od 1991 r. Jak bardzo do przodu poszła technika przez ostatnie 28 lat?

Juliusz Grabczyk, prezes Grawu: Technika pomiarowa przez ten czas bardzo się rozwinęła. Wprawdzie w większości nadal produkujemy te same urządzenia, ale korzystamy już z o wiele bardziej zaawansowanych podzespołów, takich jak znacznie lepsze przetworniki i bardziej niezawodna elektronika. W ostatnich latach udało nam się wdrożyć do produkcji całą linię nowych przenośnych urządzeń pomiarowych produktów opartych o nowoczesną technikę inercyjną – toromierze ITEC, oraz techniki optoelektroniczne – toromierze TEP. Te najnowsze techniki są dość powszechnie stosowane w dużych systemach pomiarowych, natomiast na rynku przenośnych urządzeń obecne są w bardzo ograniczonej ilości. To nas wyróżnia na rynku światowym, to nasz znak rozpoznawczy. Warto zaznaczyć, że wiele z nowoczesnych technik udało nam się rozwinąć dzięki unijnym pieniądzą, które aktywnie zdobywaliśmy przez ostatnie lata.

Jakie jest spektrum produktów, które obecnie produkuje dla kolei w gliwickim Grawie?

Urządzenia, które produkujemy, można podzielić na dwie grupy: urządzenia przenośne do pomiarów infrastruktury, oraz urządzenia czasu rzeczywistego, czyli duże systemy instalowane na pojazdach lub w wagonowniach czy zajezdniach, mierzące np. geometrię kół pojazdów. Budujemy urządzenia zarówno do pomiarów diagnostycznych kół tramwajów, jak i większych pojazdów kolejowych. Zwłaszcza te pierwsze są wymagające, ponieważ koła tramwajów zużywają się w krótszym czasie i bardziej wielowymiarowo, dlatego ich diagnostyka jest trudniejsza.

Gdzie sprzedajecie swoje urządzenia do pomiaru kół?

Produkty Grawu są obecne w co najmniej 30 krajach, trudno wymienić wszystkie realizacje. Jeśli chodzi o systemy do kół taboru to nasze urządzenia z powodzeniem pracują nad kontrolą kół tramwajów w czeskiej Pradze i Ostrawie, dostarczyliśmy też system do norweskiego Bergen. Warto zaznaczyć, że także PKP Intercity zamówiło nasz system do kontroli kół, który będzie pracował w warszawskiej bazie przewoźnika, na Olszynie Grochowskiej. Zrealizowaliśmy też dostawę dla Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej i Kolei Dołnośląskich.

A jeśli chodzi o urządzenia do pomiarów na infrastrukturze?

Obecnie Graw może pochwalić się prestiżową realizacją zlecenia z Izraela, gdzie dostarczamy nasze systemy, które będą zabudowane na dużym pojeździe pomiaro-

wym. Wdrożenie projektu rozpoczyna się w maju tego roku, urządzenia zostały już wysłane do klienta. W kraju naszym głównym klientem są oczywiście PKP PLK, gdzie nasze toromierze są w powszechnym użytku. Jesteśmy w trakcie dostawy dla PKP PLK drezyny pomiarowej, którą buduje ZPS Stargard we współpracy z nami i z firmą Cilantro odpowiedzialną za dostawę systemu defektoskopowego. Oprócz systemu defektoskopowego na drezynie zostaną zainstalowane systemy pomiarowe do kontroli geometrii torów, profilu głowki szyny i kontroli wizualnej. Oczywiście nasze produkty zamawiają także mniejsi zarządcy czy operatorzy bocznic.

Jaki procent waszej produkcji to realizacje na eksport?

Eksport to około 40% produkcji. Jednym z ciekawszych projektów obecnie przez nas realizowanych, oprócz kontraktu z Izraela, jest budowa pojazdu MotoTec dla kolei z Myanmaru [Birma – przyp. red.]. Jest to urządzenie, które można nazwać pośrednim między drezyną pomiarową a urządzeniem samorejestrującym, pchanym przez pracownika kolei. MotoTec to mały wózek pomiarowy kierowany przez jednego lub dwóch operatorów. Wózek ma zainstalowane systemy pomiarowe specjalizowane dla potrzeb pomiaru kontroli geometrii torów i kontroli wizualnej. Napęd w nim może być elektryczny lub spalinowy.

To ciekawy produkt. Widzi pan jego zastosowanie gdzieś indziej?

Myślę, że przedsiębiorstwa tramwajowe są dobrym rynkiem dla tego pojazdu, sprawdziłby się również w metrze. Pomiary na bocznicach to także żywioł takiego urządzenia. Jego zaletą jest niska waga i szybkość pomiaru. Wózek może się poruszać z prędkością do 20 km/h i przejechać do 60 km.

Przeglądając wasz katalog, zwróciłem uwagę na system baz danych GEO TEC. Jesteście więc dostawcą nie tylko urządzeń, ale także baz danych.

Wszystkie nasze urządzenia i systemy pomiarowe generują wyniki w postaci cyfrowej, więc te wyniki mogą być przetwarzane przez oprogramowanie, które dostarczamy. Niektórzy użytkownicy chcą mieć jednak bardziej generalny pogląd na stan infrastruktury czy też na stan kół taboru w dłuższym okresie, aby móc wyciągać bardziej dalekosiężne wnioski. Dla tych, którzy sobie tego życzą, oferujemy oprogramowanie baz danych. GeoTec jest oprogramowaniem, w którym można gromadzić bieżące informacje na temat stanu infrastruktury torowej. Pomaga ono już w pracy zarządcy infrastruktury na przykład w Holandii, a w Izraelu także jest integralną częścią kontraktu. Dla tych, których kupują systemy do kontroli stanu kół, oferujemy bazę danych P&D.

Obecność w Grupie, w której jesteśmy od maja 2017 r., daje nam szerokie możliwości rozwoju. Marka Goldschmidt ma w 20 krajach swoje filie, dzięki temu uzyskaliśmy dostęp do większego rynku. Mamy też możliwość pokazania się klientom na wielu imprezach branżowych w ramach Grupy, co zwiększa zainteresowanie naszymi produktami. Dość powiedzieć, że nasza sprzedaż, od momentu wejścia do Grupy, znacznie wzrasta.

Jakie są zalety obecności Graw w większej grupie, jaką jest Goldschmidt?

Obecność w Grupie, w której jesteśmy od maja 2017 r., daje nam szerokie możliwości rozwoju. Marka Goldschmidt ma w 20 krajach swoje filie, dzięki temu uzyskaliśmy dostęp do większego rynku. Mamy też możliwość pokazania się klientom na wielu imprezach branżowych w ramach Grupy, co zwiększa zainteresowanie naszymi produktami. Dość powiedzieć, że nasza sprzedaż, od momentu wejścia do Grupy, znacznie wzrasta. Mamy też możliwość współpracy z innymi innowacyjnymi przedsiębiorstwami. W Grupie pojawiła się ostatnio nowa firma pomiarowa PLR z Niemiec. Zajmuje się defektoskopią i prądami wirowymi dla przemysłu kolejowego. Współpraca z tą firmą tworzy bardzo dobrą perspektywę dla rozwoju kolejnych urządzeń nowej generacji z wykorzystaniem technik wiroprowadowych. Techniki wiroprowadowe służą do wykrywania defektów powierzchniowych, a my również mierzymy powierzchnie naszymi systemami optycznymi, więc we współpracy z PLR widzimy szereg potencjalnych rozwiązań, które się uzupełniają w zakresie funkcjonalnym. PLR znana jest z najwyższej jakości i jako jedyny dostawca tego typu technik posiada dopuszczenie Deutsche Bahn. □

Toromierz ITEC - Inercyjny pomiar strzałek

